

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 houdende afwijkingen op de gewestelijke vergunningsplicht in geval van civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid wat de waterwetgeving betreft

Samenvatting

Dit besluit bevat een aantal hoogdringende maatregelen, bestaande uit de verlenging, of indien nodig, opschorting van termijnen en de tijdelijke afwijking op procedures uit de Vlaamse waterwetgeving, om de rechtszekerheid voor burgers en ondernemingen en de continuïteit van de openbare dienstverlening te garanderen in het licht van de verscherpte maatregelen in het kader van de COVID-19-epidemie.

1. SITUERING

A. BELEIDSDOELSTELLING

Deze materie heeft betrekking op het beleidsdomein Omgeving, meer in het bijzonder het waterbeleid, en behoort tot de bevoegdheden van de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 houdende afwijkingen op de gewestelijke vergunningsplicht in geval van civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid biedt de mogelijkheid om in dergelijke uitzonderlijke situatie dwingende termijnen op te schorten of te verlengen. Ook het tijdelijk aanpassen van bepaalde procedurele verplichtingen wordt door dit artikel 5 mogelijk gemaakt. Het voorliggend ontwerpbesluit voert dit artikel 5 uit voor wat de waterregelgeving betreft.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Omwille van de hoogdringendheid is geen taalkundig en wetgevingstechnisch advies gevraagd.

De Inspectie van financiën heeft haar advies gegeven op 9 april 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Eind 2019 ontstond er in de regio Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus (Covid-19). Het virus heeft zich intussen ook verspreid in België. De uitbraak van het coronavirus (COVID-19) houdt een dreigende gezondheids crisis in. De verregaande maatregelen hebben ook een onmiddellijke impact op de naleving van bepaalde procedurele verplichtingen en termijnen uit de Vlaamse waterwetgeving.

De decreetgever heeft de Vlaamse Regering in artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid de bevoegdheid gegeven om termijnen uit de Vlaamse wetgeving te kunnen verlengen of op te schorten, of procedurele verplichtingen tijdelijk aan te passen teneinde maximale rechtszekerheid voor de burgers en de ondernemingen te verzekeren. Met voorliggend ontwerpbesluit maakt de Vlaamse Regering toepassing van de haar verleende bevoegdheid op vlak van de Vlaamse waterwetgeving.

In dit ontwerpbesluit worden binnen de waterregelgeving een aantal termijnen tijdelijk aangepast voor dossiers waarvoor de aanvrager attesten van diverse entiteiten nodig heeft, waarvan niet gegarandeerd kan worden dat de loketten geopend zijn.

Wat de heffingsregeling oppervlaktewaterverontreiniging en grondwaterwinningen betreft is het enkel nodig om termijnen voor de heffingsplichtigen te verlengen. De termijnen waarover de overheid beschikt moeten niet verlengd worden.

Zo moet er ten laatste op 31 december van het jaar volgend op het heffingsjaar ingekohierd worden. Deze termijn komt momenteel niet in het gedrang.

Op het tijdig nemen van beslissingen over bezwaren staat geen vervaltermijn. Bij termijnoverschrijding voorziet artikel 1385undecies Gerechtelijk Wetboek wel dat de belastingplichtige rechtstreeks een verzoekschrift kan indienen bij de rechtbank. Dit brengt echter de inning van de heffing niet in gevaar. De beslissingstermijn bedraagt ook zes maanden en momenteel komt deze termijn niet in het gedrang, zeker niet nu voor het indienen van bezwaren een verlenging van dertig dagen voorzien wordt.

Wat inning en invordering betreft moet in veel gevallen naar WIB en Wetboek Invordering worden gekeken. In de regel gaat het evenwel niet om vervaltermijnen.

Verder bevat dit ontwerpbesluit één artikel waarbij het mogelijk wordt gemaakt om de verplichtingen die op de leveranciers van water voor menselijke consumptie rusten om de waterkwaliteit aan de kraan te controleren tijdelijk op een gelijkwaardige manier te vervullen zoals voorgeschreven door de controleambtenaren. Het betreden van woningen gedurende een gezondheids crisis om aan de kraan de waterkwaliteit te controleren valt immers niet aan te raden, noch voor de bewoners, noch voor het personeelslid van de leverancier.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Artikel 1.

Dit artikel maakt het mogelijk om de verplichtingen die op de leveranciers van water voor menselijke consumptie rusten om de kwaliteit van het water aan de kraan te controleren tijdelijk te wijzigen. Dit artikel is gebaseerd op artikel 2.2.1., §2 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018. Dergelijke controles kunnen dan tijdelijk anders of op een gelijkwaardige manier verlopen voorgeschreven door de toezichthoudend ambtenaren. Het betreden van woningen gedurende een gezondheids crisis om aan de kraan de waterkwaliteit te controleren kan dan vermeden worden ter beveiliging van de gezondheid van de bewoners en van het betrokken personeelslid van de leverancier.

Artikel 2.

In artikel 4.2.2.1.5, §2, tweede lid van het gecoördineerd decreet integraal waterbeleid wordt voor sociaal zwakkeren een termijn voorzien om een sociaal tarief aan te vragen in de uitzonderlijke gevallen dat dit tarief niet ambtshalve kon toegekend worden. Deze termijn wordt eveneens met dertig dagen verlengd. De aanvrager moet in dit geval namelijk beschikken over attesten van diverse instanties, waarvan niet gegarandeerd kan worden dat de loketten open zijn.

Artikel 3.

Volgens artikel 4.2.2.1.6., §2, tweede lid, van het gecoördineerd decreet integraal waterbeleid beschikt men over een termijn van twaalf maanden om compensatie aan te vragen in het geval deze compensatie niet ambtshalve kan toegekend worden.

Deze langere termijn wordt met dertig dagen verlengd als ze afloopt gedurende de termijn waarin het moeilijk is zijn rechten uit te oefenen, de 120 dagen uit de artikelen 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020. In dat geval worden dertig dagen extra voorzien om zijn rechten te kunnen uitoefenen. Ook hier moet de aanvrager beschikken over attesten van diverse instanties, waarvan niet gegarandeerd kan worden dat de loketten open zijn

Artikel 4.

Wie met een IBA (Individuele Behandeling van Afvalwater) zelf zijn afvalwater zuivert, moet bij het college van burgemeester en schepenen binnen drie maanden na de ingebruikname van de IBA een vrijstelling aanvragen van de heffing (artikel 4.2.2.1.7, paragraaf 4, eerste lid Gec.DIWB).

Artikel 4.2.4.4. , §3, eerste lid Gec.DIWB bevat de termijn om te reageren op een bericht "heffing van ambtswege" door de heffingsplichtige, gesanctioneerd door een verval. Artikel 4.2.4.6., §1, derde lid Gec.DIWB bevat de bezwaartermijn voor de heffingsplichtige die op straffe van verval nageleefd moeten worden. Bij een dergelijke aanvraag moet steeds een controle aan huis bij de aanvrager gebeuren, wat niet vanzelfsprekend is om de veiligheid van burger en controleur te garanderen. Met dit artikel worden deze termijnen voor de heffingsplichtige verlengd met dertig dagen.

Hoofdstuk 2. Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot uitvoering van de onteigening ten algemene nutte, het recht van voorkoop, de aankoopplicht, de vergoedingsplicht en de afbakening van overstromingsgebieden van titel I van het decreet integraal waterbeleid van 18 juli 2003, gecoördineerd op 15 juni 2018

Artikel 5

In artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 wordt voorzien dat de eigenaar van de gronden liggend in een afgebakend overstromingsgebied over vijf jaar beschikt om daarvan de gedwongen aankoop te vorderen. Bij dergelijk lange termijn is het enkel noodzakelijk om de termijn te verlengen als ze afloopt gedurende de termijn waarin het moeilijk is zijn rechten uit te oefenen, de 120 dagen uit de artikelen 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020. In dat geval worden dertig dagen extra voorzien om zijn rechten te kunnen uitoefenen. Vaak wachten mensen tot aan het eind van de voorziene periode om de vordering in te dienen. De

vordering bevat attestaten van derden waarvan niet gegarandeerd kan worden dat de loketten open zijn, of dat ze tijdig afgeleverd kunnen worden.

Artikel 6.

In artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 wordt voorzien dat de gebruiker van de gronden liggend in een afgebakend overstromingsgebied over één jaar beschikt om voor het inkomstenverlies dat daardoor geleden wordt een vergoeding aan te vragen. Bij de aanvraag worden attestaten van derden gevoegd (art. 15 van het zelfde besluit).

Bij dergelijk lange termijn is het enkel noodzakelijk om de termijn te verlengen als ze afloopt gedurende de termijn waarin het moeilijk is zijn rechten uit te oefenen, de 120 dagen uit de artikelen 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020. In dat geval worden dertig dagen extra voorzien om zijn rechten te kunnen uitoefenen. Hier geldt dezelfde motivatie als in artikel 5.

Hoofdstuk 3. Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2017 betreffende de subsidiëring van de werken, vermeld in artikel 2.6.1.3.1, §1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Artikel 7.

Artikel 12, eerste lid, eerste zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2017 betreffende de subsidiëring van werken, vermeld in artikel 2.6.1.3.1, §1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, bevat voor de gemeenten die zelf aanbestedende overheid zijn een vervaltermijn om hun voorontwerpdossier rioleringswerken in te dienen om in aanmerking te kunnen komen voor subsidie. Dat voorontwerp komt tot stand na diverse overleggrondes met alle betrokken instanties, wat diverse verplaatsingen vereist. De VMM verwachten tegen 5 mei zo nog 170 dossiers en diverse gemeenten laten weten dat ze de noodzakelijke overlegvergaderingen om de dossiers te finaliseren niet georganiseerd krijgen door de heersende crisis met bijhorende uitgangsbependingen. Het voorliggend artikel verlengt deze termijnen met zestig dagen. Gezien de complexiteit van het proces dat vooraf gaat aan het indienen van een voorontwerpdossier werd er niet voor gekozen om de standaardverlenging van dertig dagen toe te passen.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 8.

Dit artikel is de spiegelbepaling van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 maart 2020 tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, wat betreft de omgevingsvergunning. Mocht het nodig blijken om de beperkte schorsing uit het voorliggend besluit te verlengen, dan kan dit met een ministerieel besluit. De minister moet zich daarbij wel houden aan de vastgestelde termijn van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid.

Termijnverlengingen dienen snel uitwerking te hebben en gekend te worden, vandaar dat naast een publicatie in het Belgisch Staatsblad ook de aankondiging op de website van de Vlaamse Milieumaatschappij en van het departement Omgeving wordt voorzien. Zo vindt men alle informatie over termijnen in het kader van deze crisis voor het beleidsdomein omgeving terug op de site van het departement. De website van de VMM is dan weer de website die voor wat waterregelgeving betreft het meest voor de hand ligt.

Artikel 9.

Gezien de dringendheid van het hele besluit, heeft het uitwerking op de dag van de ondertekening ervan. Uiteraard zal er daarbij gezorgd worden voor een snelle publicatie in het Belgisch Staatsblad zodat de regeling voldoende snel centraal consulteerbaar is.

Artikel 10.

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de werking of budgetten van de lokale en provinciale besturen

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 18 maart 2020 houdende afwijkingen op de gewestelijke vergunningsplicht in geval van civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid wat de waterregelgeving betreft;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR